

Stockholm den 17 februari 2025

Till Jordbruksverket
Att: Gunilla Ström Hallenberg
Cc: Eva Persson
Cc: Christina Thörn
551 82 Jönköping

Årsrapport ESBL 2024

Programmets syfte är att kartlägga förekomsten av ESBL i avelsflockar och spridning genom avelsledet till kyckling samt att testa och utvärdera olika åtgärder för att förhindra den överföringen.

Bakgrund

Förekomst av ESBL i tarmen hos kyckling har konstaterats trots att den typ av antibiotika som driver ESBL resistens inte använts inom svensk kycklinguppfödning. De första fynden tidigt under 2010 gav upphov till omedelbar smittspårning i avelsleden där proverna visade sig vara positiva hela vägen tillbaks till importen av daggamla avelsdjur från Storbritannien.

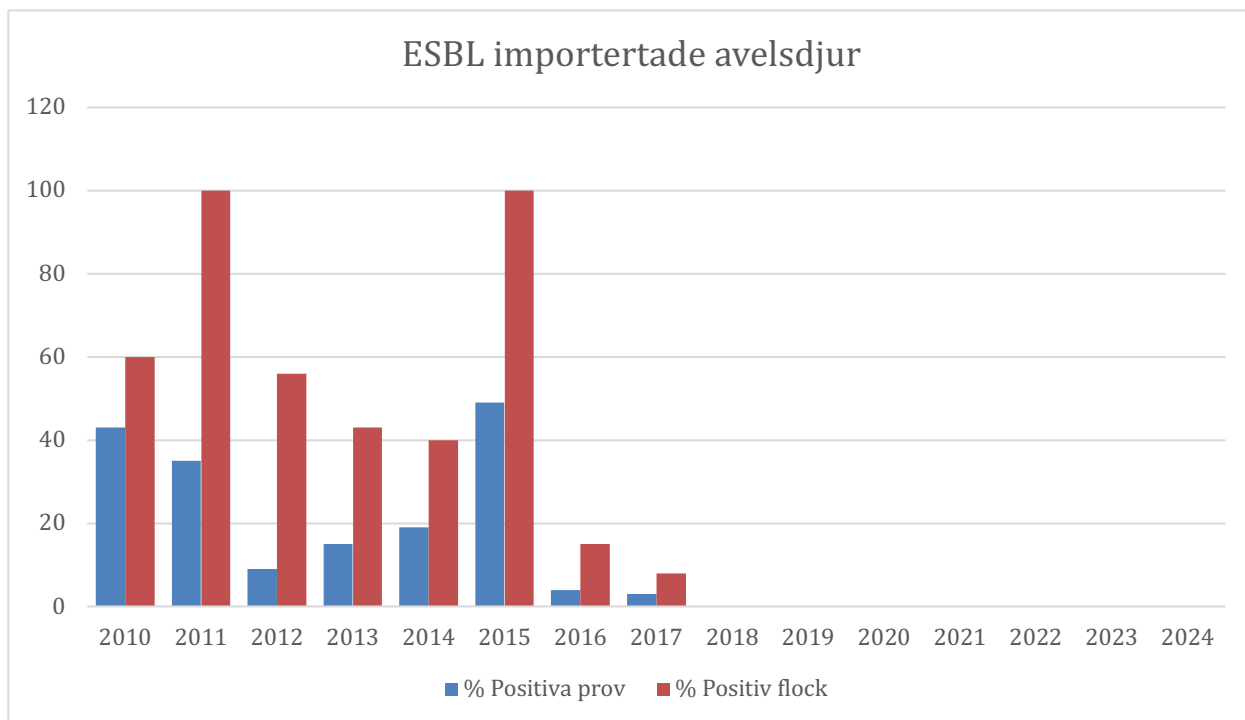
EU lagstiftningen med förbud mot antibiotika i tillväxtbefrämjande men inte i förebyggande syfte innebar att många kycklingar i Storbritannien fick Excenel (cephalosporin) som nykläckta kycklingar i samband med vaccination, helt i enlighet med gällande EU-lagstiftning. Att ge antibiotika förebyggande på kläckeri i Storbritannien avbröts 2012, efter krav från bland annat svenska avelsföretag. Detta har setts som en grundförutsättning för att andelen kycklingar med ESBL inom EU ska minska.

Ursprunget för ESBL till kycklingproduktionen var via import av daggamla avelskycklingar (GP=grandparents). Under år 2010 och 2011 var så gott som samtliga importer till Sverige positiva avseende ESBL. Den andelen sjönk initialt för att återigen öka under andra halvåret 2014.

Under åren 2016 och 2017 minskade förekomsten positiva flockar markant och sedan 2018 har inte ESBL påvisats i någon av de införda avelsflockarna.

Svensk Fågel är branschorganisationen för svensk kyckling och kalkon. Vi representerar hela kedjan, från avelsföretag, kläckerier och fodertillverkare till bönder och slakterier. Medlemsföretagen är: Kronfågel, Guldfågeln, Atria Sweden, Knäreds Kyckling, Bjärefågel och Ingelsta Kalkon. Alla arbetar mot samma mål – att ta fram världens bästa kyckling och kalkon.

Svensk Fågel
105 33 Stockholm
www.svenskfagel.se

REDOVISNING RESULTAT

Kontroll av samtliga importörer vid ankomst till karantän i Sverige

Kontroll av importörer finansieras av SVA. Under 2024 provtogs 9 importörer av mor- och farföräldradjur och 4 flockar föräldradjur varav ingen var positiv för ESBL.

Totalt analyserades 71+22 pappersprov under 2024.

2010 – 43% positiva prov	(60 % positiva importörer)
2011 – 35% positiva prov	(100 % positiva importörer)
2012 – 10% positiva prov	(56 % positiva importörer)
2013 – 13 % positiva prov	(40 % positiva importörer)
2014 – 19 % positiva prov	(42 % positiva importörer)
2015 – 44 % positiva prov	(81 % positiva importörer)
2016 – 4 % positiva prov	(15 % positiva importörer)
2017 – 3 % positiva prov	(8 % positiva importörer)

Sedan 2018 har inte ESBL påvisats i något prov från införda flockar.

Resultat under 2024 innebär att avelsföretagen utomlands fortsatt levererar daggamla till Sverige utan ESBL.

Uppföljning av införda flockar

Införda flockar har som tidigare provtagits både vid ankomst och löpande senare under uppfödning och i produktion. I uppföljningsprov av från utlandet införda mor- och farföräldradjur (GP) har inga prov varit positiva sedan 2020.

Hos föräldradjuren (P) följer förekomsten samma trend och under 2023 respektive 2024 har ESBL påvisats i endast en flock per år.

Målsättning och resultat

Målsättningen inom branschen sedan övervakningsprogrammet startade 2011, att kraftigt minska förekomsten av ESBL, har varit mycket framgångsrik.

Avelsföretagen utomlands har sedan 2018 levererat helt ESBL fria djur till Sverige och dom svenska avelsföretagen har genom effektiva rutiner för rengöring och desinfektion lyckats leverera daggamla kycklingar från ESBL fria föräldradjur.

Samtidigt har ingen avelsflock i GP led och endast två flockar i P led behövt behandlas med antibiotika under 2024. Det innebär att avelsdjuren är friska och att selektionstrycket för resistens fortsatt är väldigt lågt.

Projektansvarig för programmet har varit Pia Gustavsson, veterinär på Svensk Fågel. Avelsföretagen med veterinärer och övrig personal har ansvarat för att välja ut avelsflockar, identifiera kontrollpunkter för provtagning, tagit ut prover, packat och översänt till SVA. Ansvarig veterinär på SVA är Oskar Nilsson.

Maria Donis, VD

Branschorganisationen
Svensk Fågel

Pia Gustavsson,

veterinär, Svensk Fågel